Inspecții fiscale – cum se selectează contribuabilii pentru control

În ultimele două săptămâni, societățile comerciale care se încadrează în categoria marilor contribuabili au primit adrese informative în cuprinsul cărora se menționează o serie de aspecte care le-ar putea influența gradul de risc fiscal. Aceste adrese sunt emise de Unitatea de Management a Riscului prin Serviciul specific de Analiză Risc, din cadrul ANAF.

Întrebarea legitimă pe care probabil și-o pun toți contribuabilii care au primit astfel de adrese este – Ce reprezintă o astfel de adresă? O simplă informare sau trebuie să se pregătească de inspecție? Ar trebui să întreprindă vreun demers sau pur și simplu să aștepte să vadă dacă vor fi inspectați sau nu?

Ce este, însă, gradul de risc?

Codul de procedură fiscală (în continuare **„CPF”**) nu dă o definiție a gradului de risc, dar definește analiza de risc drept activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activității de control fiscal. Conform art. 121 din CPF, selectarea contribuabililor care urmează să fie supuși inspecției fiscale se face în funcție de nivelul riscului stabilit pe baza analizei de risc.

Am identificat din practică zece factori care, în viziunea organelor fiscale, pot influența gradul de risc și, pe cale de consecință, includerea în planul de inspecție mai repede sau mai târziu. Menționam câțiva dintre aceștia:

1. Existența neconcordanțelor privind livrările efectuate pe teritoriul național nedeclarate de contribuabil și

declarate ca achiziții de către parteneri;
2. Înregistrarea unei marje a profitului inferioară mediei înregistrate în domeniul de activitate desfășurat;
3. Gradul de îndatorare;
4. Valoarea obligațiilor fiscale suplimentare stabilite în urma inspecției fiscale.

Conform explicațiilor informale date de diverse echipe de inspecție fiscală, prin comunicarea acestor adrese, se încearcă o transparentizare a factorilor care stau la baza determinării gradului de risc. Astfel, un contribuabil poate să cunoască din timp care sunt aspectele în funcție de care se determină gradul său de risc și, implicit, includerea sa în planul de inspecție fiscală.

Aceste adrese nu modifică gradul de risc fiscal al contribuabililor cărora le-a fost expediată ci doar îi informează cu privire la factorii care ar putea determina încadrarea într-o categorie de risc fiscal care poate atrage după sine, mai devreme sau mai târziu, începerea unei inspecții fiscale.

În contextul în care metodologiile și procedurile privind efectuarea analizei de risc în vederea selectării contribuabililor pentru inspecție fiscală nu sunt transparente (nefiind publice), prezentul demers pare a fi unul de salutat. Acest demers ar fi în linie cu recentul proiect de modificare a Codului de Procedură Fiscală, estimata să se întâmple în toamna acestui an. Conform acestor modificări, modificarea gradului de risc ar putea să devină o procedură transparentă cu posibilitatea contribuabilului de a o contesta.

Însă, dacă am compara informările primite de diverși contribuabili, constatăm că numărul de aspecte care ar putea influența gradul de risc al unui contribuabil variază de la patru, în cazul unor contribuabili, la zece în cazul altor contribuabili. Aceasta înseamnă că o analiză specifică pe fiecare contribuabil a fost deja făcută de Serviciul de

Analiză Risc și, pe cale de consecință, o prioritizare a acestora în ceea ce privește includerea lor în planul de control. Din păcate, nu este posibilă cuantificarea importanței factoriilor analizați și relevanța acestora pentru determinarea gradului de risc astfel încât să ne dăm seama dacă, un contribuabil se califică sau nu la un grad de risc care face iminentă o inspecție fiscală.

Câteva acțiuni care ar putea să ducă la eliminarea unor astfel de factori din analiza gradului de risc:

- existența neconcordanțelor (punctul 1 de mai sus), care se pare că vizează Declarația 394. În lipsa identificării specifice a acestor neconcordanțe este destul de dificil să fie explicate de către contribuabil, identificarea fiind primul pas pentru a putea aduce lămuririle necesare. În general, aceste neconcordanțe sunt artificiale și pot fi ușor explicate/corectate odată ce au fost identificate.

În baza accesului la informațiile publice, considerăm că o clarificare sau corectare a acestor neconcordanțe ar fi benefică înainte de includerea respectivului contribuabil în planul de inspecție fiscală. În general, clarificarea sau corectarea acestor neconcordanțe se rezolva în cadrul inspecției fiscale în proporție covârșitoare. Rămâne însă întrebarea – de ce să nu poată să le corecteze contribuabilul înainte de începerea inspecției, eliminând astfel măcar o parte din aspectele care îi influențează gradul de risc?

- înregistrarea unei marje a profitului inferioară mediei înregistrate în domeniul de activitate desfășurat (punctul 2 de mai sus). Din discuțiile purtate, și contribuabilii care au întocmite dosare de prețuri de transfer și se situează în intervalul înregistrat al respectivului domeniu de activitate (conform dosarului) tot au primit notificări cu privire la acest factor. Ceea ce înseamnă că, analiza efectuată de autoritatea

fiscală nu concordă cu cea a contribuabilului.

Și în acest caz se poate purta o corespondență pentru clarificarea mediei înregistrate în domeniul de activitate desfășurat de contribuabil, având drept scop eliminarea acestui factor din lista celor care pot influența gradul de risc.

– gradul de îndatorare (punctul 3 de mai sus), se pare că acesta reprezintă un aspect care influențează gradul risc în situația în care depășește 70% din activele contribuabilului.

- valoarea obligațiilor fiscale suplimentare stabilite ca urmare a inspecției fiscale (punctul 4 de mai sus). De multe ori, în practică, întâlnim contribuabili care nu vor să conteste creanțele fiscale stabilite în urma inspecției fiscale pe motiv că „supără fiscul" sau valoarea obligației e prea mică în raport cu cifra de afaceri. Iată un motiv suplimentar de contestare – dacă nu ai contestat, ai șanse să fii controlat din nou. În plus, am întâlnit situații în care o decizie de impunere a fost anulată în mod definitiv, iar acest aspect este în continuare luat în calcul la stabilirea gradului de risc. În această situație, sau în situația în care s-a obținut o suspendare în instanță, nu se mai susține păstrarea acestui aspect printre cele de natură să influențeze gradul de risc, și trebuie solicitat autorității fiscale excluderea acestui factor din lista celor care îi pot influența gradul de risc.

Conform CPF, contribuabilul „*nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită*". Cu toate acestea, chiar dacă nu se poate contesta selectarea în sine, contribuabilul poate solicita autorității fiscale să excludă din lista aspectelor care îi pot influența gradul de risc pe acelea care nu sunt conforme. Contribuabilul trebuie să aibă o atitudine proactivă și să încerce eliminarea cât mai multor aspecte care îi pot influența gradul de risc, în măsura în care aceste

aspecte nu corespund realității. Este mai ușor să previi decât să repari.

Autor: ***Emanuel Băncilă, Coordonatorul practicii de litigii și controverse fiscale din cadrul Radu și Asociații SPRL | EY Law***

***

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 250.000 de angajaţi în peste 700 de birouri din 150 de ţări şi venituri de aproximativ 31,4 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2017. Reţeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienţilor servicii prin care să beneficieze de oportunităţile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piaţa serviciilor profesionale încă de la înfiinţare, în anul 1992. Cei 800 de angajaţi din România şi Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistenţă fiscală, asistenţă în tranzacţii şi servicii de asistenţă în afaceri către companii multinaţionale şi locale. Avem birouri în Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara, Iaşi şi Chişinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informaţii, vizitaţi pagina noastră de internet: www.ey.com

Radu și Asociații SPRL | EY Law este societatea de avocați din România care face parte din rețeaua globală EY Law, în cadrul căreia își desfășoară activitatea peste 2.100 de avocați din 82 de țări. În România, echipa Radu și Asociații SPRL | EY Law, formată din peste 40 de avocați, oferă atât servicii de consultanță juridică (remarcându-se în următoarele arii de

practică: drept societar, drept comercial, fuziuni și achiziții, finanțări, drept imobiliar, protecția datelor cu caracter personal și dreptul muncii), cât și asistență și reprezentare în fața autorităților și instanțelor judecătorești românești și internaționale. Experiența echipei a fost recunoscută în mod constant de piață și de publicații de specialitate precum Legal 500, Which Lawyer sau Chambers & Partners.